

SI-LA-GI Bocsánatkérés | Apology, 2008

1949-ben született Magyarországon, 1966-ban Svédországba emigrált

Hungarian-Swedish artist, born in Hungary 1949

A munka alapötlete rendkívül egyszerű: egy grafikai átgondolt táblán ábécé-sorrendben megjelenítve, történelmi évszámokhoz kapcsolva, felsorolásszerűen láthatjuk azokat az európai országokat, államokat, amelyek között komoly politikai, vagy fegyveres konfliktus történt az elmúlt évszázad során; ám mindezt oly módon, hogy a szövegben az adott államok kölcsönösen bocsánatot kérnek az okozott agresszióért; tulajdonképpen függetlenül attól, hogy milyen mértékben hibásak az adott problémáért, az elszenvedett károkért, kioltott életekért. Ha meggondoljuk, a művész ahistorikus gesztusa valójában nem a történelmi álmképződményeket illeti, hiszen a mai országok (és vezetőik) nem hibáztathatók elődeik vétkeiért. Milyen jó volna azonban néha politikusok szájából hallani az elnézést kérő szavakat! A döntő momentum a műben a bocsánatkérés gesztusa és annak kimondása, megjelenítése.

A politikai pikantériákon és aktualitásokon túl a mű talán azért is lehet zavarba ejtő, mert bár személytelenül, de mások helyett, az ő nevében kér bocsánatot, ezzel egyúttal magára vállalva lélektanilag rendkívül nehéz első lépés megtételét. Olyan ez, mintha elébe menne annak (pontosabban javaslatot tenne arra), hogy a múltban gyökerező konfliktusok rendezhetővé váljanak, bűnösségtől függetlenül tiltakozva így a napjainkat elöntő agresszió ellen. SI-LA-GI művészi világképében meghatározó szerepet játszik a különböző kultúrák személyes értelmezése, a jelenségeknek egy tudatosan alakított értékrend alapján történő szubjektív feldolgozása. Számos, gyakran provokatív jellegű munkája foglalkozik művészetén kívüli kérdésekkel, problémákkal; számára természetes, hogy a műalkotások kifelé kommunikálnak, reagálnak, és az élet nagy kérdéseivel foglalkoznak. A művészet a művész értelmezésében elsősorban meditáció, amely az önmegismerés, és a másik elfogadásának eszköze, a személyes lét misztériumának megértése.

A szemléltető ábrákhoz, vitrinekhez hasonló keretbe helyezett történelmi utáni „történelmi” tabló egyes tartalmi napjainkra megelevenedni látszanak. Aktuálpolitikai realitás, hogy hónapokkal a munka elkészülte után, 2008. augusztus 20-án Sólyom László köztársasági elnök – a mű sorait csaknem szó szerint követve – nyilvánosan kért bocsánatot Csehországtól és Szlovákiától az 1968-as csehszlovákiai bevonulásban való magyar részvétel miatt.”

Készman József, 2008

The basic idea of the work is extremely simple: on a board with a careful graphic design, along with historical dates there is an alphabetical list of such European countries that have had serious political or armed conflicts with one another in the past century — with the countries apologizing to each other for the aggression, regardless of the extent to which they were responsible for the problem, the damages suffered, the lives destroyed. Upon reflection, the artist's ahistorical gesture does not really concern the historical states, as the countries today (and their current leaders) cannot be blamed for the sins of their predecessors—yet it would be so nice from time to time to hear politicians say sorry. The key aspect of the work is the gesture, utterance and representation of apology.

Over and above the risqué and topical political aspects, the work may also be perplexing because, although impersonally, it apologises on the behalf of others, in their name, thus assuming the task of taking the psychologically difficult first step. It is as if the work forestalled (or made a suggestion for) the resolution of conflicts that stem in the past, protesting against today's pervasive aggression without laying the blame on anyone. The subjective interpretation of different cultures and the consideration of phenomena along consciously developed values provide a key to SI-LA-GI's artistic outlook. Often provocative, several of his works deal with issues outside art: it is natural for him that works of art should communicate with or react to the world, and address the important, big questions of life. He considers art, above all, as a form of meditation, a means of self-knowledge, a way to accepting others and understanding the mystery of individual existence.

Some of the content of this post-historical display, which is presented as an illustrative exhibit, has come to life: months after its completion, on the 20th of August 2008, Hungarian President László Sólyom made an official apology (reciting the words of the work almost verbatim) to the Czech Republic and Slovakia for Hungary's participation in the 1968 invasion of Czechoslovakia.

József Készman, 2008